

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesību Akti Un Judikatūra](#) > [Valsts Tiesību Akti](#) > Lithuania

Valsts tiesību akti

Saturu nodrošina

Lietuva

Lietuva

Šajā lapā ir sniegta informācija par Lietuvas tiesību sistēmu un pārskats par Lietuvas tiesību aktiem.

Tiesību avoti

Tiesību avoti ir oficiāli līdzekļi, ar kuru palīdzību tiek paziņotas un izklāstītas tiesību normas.

Tiesību akts ir oficiāls rakstisks dokuments, ko pieņēmusi kompetenta valsts iestāde, kurā ir izklāstītas un paskaidrotas tiesību normas vai norādīts pamats, uz kura tiesību normas ir piemērojamas individuālā lietā. Atkarībā no aktā iekļautās juridiskās informācijas būtības, tiesību akti aptver turpmāk izklāstītos aktus.

1. Likumdošanas akti – tie ir valsts institūciju rakstveidā fiksēti lēmumi, ar kuriem pieņem, groza vai atceļ vispārīgus noteikumus, kas piemērojami nenoteiktam adresātu lokam un ko ir apstiprinājusi valsts. Likumdošanas akti iedalās divās kategorijās –
  - Likumi visaugstākie akti tiesību aktu hierarhijā, tos pieņem Lietuvas Republikas Parlaments [*Seimas*] vai tautas nobalsošanā, tajos ietver vispārēji piemērojamas tiesību normas, kuru mērķis ir regulēt galvenās cilvēku savstarpējo attiecību jomas un tiem ir augstākais juridiskais spēks. Likumus uzskata par galveno tiesību avotu.
  - Pakārtotie akti, kas ir likumdošanas akti, ko pieņem uz likuma pamata nolūkā piešķirt tam konkrētu formu un nodrošināt tā īstenošanu. Pakārtoti akti nevar būt pretrunā likumiem. Tie ietver šādus aktus:
    - parlamenta rezolūcijas,
    - valdības rezolūcijas,
    - ministrijas departamentu instrukcijas un rīkojumi,
    - pašpārvaldes un valsts pārvaldes iestāžu rezolūcijas un lēmumi,
    - citi akti.
2. Interpretējošie akti, ko pieņem, lai izskaidrotu piemērojamo tiesību normu saturu un būtību. Tos pieņem iestāde, kas ir kompetenta interpretēt tiesību aktus.
3. Individuālie īstenošanas akti, kuros tiesību aktos paredzētās prasības tiek īstenotas praksē. Individuālie īstenošanas akti tāpat likumdošanas akti rada juridiskas sekas, taču tiem nepiemīt tiesību avota statuss, jo ar tiem netiek radīti vispārēji piemērojami vispārīgi noteikumi, atkarībā no to aprakstošā satura tie ir adresēti konkrētām personām konkrētos apstākļos un ir vienreizēji tajā nozīmē, ka tie vairs nav piemērojami, tiklīdz beidz pastāvēt konkrētās sabiedriskās attiecības (iesaukums, paziņojums, pensijas piešķiršana utml.).

Citi tiesību avoti

Papildus likumdošanas aktiem par primāriem tiesību avotiem uzskata:

- Vispārīgos tiesību principus (laba ticība, vienlīdzība, individuāla atbildība, saprātīgums), kas ir neatņemama Lietuvas tiesību sistēmas sastāvdaļa tiesību normu interpretācijai un likumu robu aizpildīšanai. Turklāt saskaņā ar Lietuvas Republikas Konstitūcijas 135. panta 1. punktu vispārēji atzīti starptautisko tiesību principi arī ir neatņemama Lietuvas tiesību sistēmas sastāvdaļa, un Lietuvas tiesām

tie ir attiecīgi jāņem vērā un jāpiemēro.

- Paražu tiesības, tas ir, sabiedrībā pieņemti regulāri piemēroti un ilglaicīgi rīcības noteikumi, ko atzīst valsts. Lietuvas Republikas Civilt kodeksā paražām ir piešķirts tieša tiesību avota statuss. Tās var piemērot, ja likumā vai līgumā ir tieši paredzēta to piemērošana vai tiesiskajā regulējumā pastāv robs. Paražas, kas ir pretrunā vispārīgajiem tiesību principiem vai imperatīvām tiesību normām, nepiemēro.

Turpmāk minētie tiek atzīti par sekundāriem tiesību avotiem –

- Judiktūra, tas ir, tiesas spriedums konkrētā lietā, kas ir kļuvis par paraugu tās pašas instances vai zemākas instances tiesām, izskatot līdzīgas lietas. Judikatūrai lielākoties ir padomdevēja loma Lietuvas tiesību sistēmā.
- Tiesību doktrīna

Normu hierarhija

Tiesību aktu hierarhija ir šāda:

1. Konstitūcija,
2. konstitucionālie likumi,
3. ratificēti līgumi,
4. likumi,
5. citi likumus īstenojoši tiesību akti (prezidenta, valdības, konstitucionālās tiesas utml. izdoti akti),

Institucionālā uzbūve

Lietuvas Parlaments [*Seimas*] ir vienīgā institūcija, kurai ir tiesības pieņemt likumus. Visiem tiesību aktiem, ko pieņem citas valsts institūcijas, ir jābūt saskaņā ar Lietuvas Republikas Konstitūciju un pārējiem likumiem.

Citus tiesību aktus var pieņemt:

- Lietuvas Parlaments (rezolūcijas),
- Prezidents (dekrēti),
- valdība (rezolūcijas),
- ministrijas un citas valdības vienības (rīkojumi),
- vietējās pašvaldības (lēmumi, rīkojumi).

Juridiskās datubāzes

[Lietuvas tiesību aktu datubāze](#) (*Lietuvos teisės aktų duomenų bazė*) pieder Lietuvas Republikas Parlamentam, kas to arī uztur.

Datubāzē ir atrodami:

- pieņemtie tiesību akti,
- tiesību aktu projekti,
- rezolūcijas,
- secinājumi,
- cita veida tiesību akti.

Datubāzē atrodami dokumenti nav ne oficiāli, ne juridiski saistoši.

Datubāzē var meklēt angļu un lietuviešu valodā. Pieklūt dažāda veida tiesību aktiem var noklikšķinot uz izvēlnes pie "Type".

Tiesību aktus un citus juridiskus dokumentus var atrast arī [Lietuvas tiesību aktu reģistrā](#) (*Lietuvos teisės aktų registras*). Šo tīmekļa vietni uztur valsts uzņēmums "Reģistru centrs" (*valstybė įmonė Registrų centras*) un to uzrauga Tieslietu ministrija. Kopš 2013. gada 31. augusta reģistru uztur Lietuvas Republikas Parlamenta kanceleja.

Vai piekļuve datubāzei ir bez maksas?

Jā, piekļuve gan reģistram, gan Lietuvas tiesību aktu datubāzei ir bezmaksas.

■ Lapa atjaunināta: 07/04/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.